

в центрі якого скляна частина для природного освітлення. Навколо центрального залу розміщені експозиційні, які в плані мають прямокутну і квадратну форми і освітлюються складною системою вітражів та ліхтарів денного світла.

Висновки Одними з основних завдань Голосіївського національного природного парку визначено сприяння розвитку природоохоронного та екологічного руху, екологічне виховання шкільної та студентської молоді, поширення нових методик екологічного виховання, розробка рекомендацій щодо формування екологічної свідомості населення. Представлена екологічна стежка розроблена з метою знайомства з природою Голосіївського лісу, історико-культурними пам'ятками Експоцентру, а також закріплення в практичних ситуаціях екологічно грамотної поведінки в навколишньому середовищі. Все це дозволить урізноманітнити напрямки здійснення еколого-освітньої діяльності в національному парку.

1. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту і маркетингу. – Навчальний посібник. – К.: Альтерпрес, 2004. – 192 с.
2. Дмитрук О.Ю., Дмитрук С.В. Екотуризм: Навч. посіб. – К.: Альтерпрес, 2009. – С. 74-85.
3. Храбовченко В.В. Экологический туризм: Учеб.-метод. пособ. – М.: Финансы и статистика, 2003. – С 23-33.
4. Чижова В.П. Критерии выбора маршрута // Тропа в гармонии с природой: Сборник российского и зарубежного опыта по созданию экологических троп. М.: «Р. Валент», 2007. С. 11-14.
5. Чижова В.П. Рекреационный ландшафт как объект экологического образования // Туризм и рекреация: фундаментальные и прикладные исследования. Труды IV междунар. научно-практ. конференции. МГУ, географ. ф-т. 24-25 апр. 2008 г. М.: «Диалог культур». 2009. С.102-106.

УДК 911.3

Дмитрук О.Ю., Сергієнко М.О.

ЕКОСТЕЖКА «В ГОСТЯХ У КНЯЗЯ»

В статті подається проект екостежки в межах парку «Володимирська Гірка», наведено інформацію про найбільш атрактивні місця та правила поведінки на маршруті.

Ключові слова: екотуризм, екоосвіта, екостежка.

В статье рассматривается проект екомаршрута в пределах парка «Владимирская горка», приводится информация о наиболее атрактивных местах и правилах поведения на маршруте.

Ключевые слова: экотуризм, экообразование, экотропа.

Considered main problems of use the territory of park Volodymyrska Hill and showed the ways to solve them. This article proposed the project of environmental path on territory of this park, placed information about flora and fauna of this region, most attractive places and rules of conduct on the path.

Key word: Ecotourism, ecological education, ecotrail.

Постановка проблеми. Парк Володимирська Гірка надзвичайно привабливе місце столиці. Тут можна в будь-який час дня зустріти значну кількість людей. Наростаючий розвиток туризму в регіоні (зокрема пішохідного та спортивно-оздоровчого туризму) спричинить збільшення навантаження на дану ділянку. Тому розподіл потоку відпочиваючих та оптимізація рекреаційного використання стають першочерговим завданням, розв'язати яке можна лише засобами регульованого, науково-організованого туризму в поєднанні з підвищенням екологічної культури рекреантів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання рекреаційного використання територій міських парків найбільш глибоко досліджене в роботах О.Дмитрука та В.Чижової [1-4].

Виклад основного матеріалу. Одним з оптимальних варіантів вирішення проблеми рекреаційного використання міських парків є створення мережі поліфункціональних екологічних стежок. Територія проектованої стежки активно використовується цілорічно. Це являється свого роду унікальністю даного парку. Окрім того, дану екостежку також мають змогу відвідувати учні місцевих шкіл та дошкільних закладів, адже стежка саме на них, в першу чергу й розрахована, адже має порівняно невелику протяжність і прокладена переважно по рівній місцевості. Тому варто активно співпрацювати з вчителями місцевих закладів освіти і залучати дітей до певних видів робіт по благоустрою та оздобленню екологічної стежки. Також дуже суттєвою проблемою стежки являється проблема освітлення. Не дивлячись на те, що парк має статус державної пам'ятки та знаходиться в центрі столиці, його система освітлення бажає бути кращою. Адже нижня та середня тераси парку практично зникають у пільмі з настанням темряви, а це не дає змогу рекреантам відвідувати парк у вечірній час з міркувань власної безпеки та просто тому що нічого не можна розгледіти. А вечірня панорама Києва по своєму чарівна, і кожен хоча б раз повинен поглянути на нього з оглядових майданчиків Володимирської Гірки. Нижче наведемо основні дані про проектовану стежку.

Точка 1 (азимут 220° , відстань 65 м; азимут 130° , відстань 144 м; азимут 58° , відстань 35 м). Розпочинається екологічна стежка на Європейській площі біля Українського Дому.

Точка 2 (азимут 28° , відстань 27 м; азимут 342° , відстань 144 м). Крокуємо до входу в парк, перед нашими очима постає дуже гарний фонтан, що безумовно являється атрактивним об'єктом парку.

Точка 3 (азимут 9° , відстань 20 м; азимут 274° , відстань 42 м; азимут 332° , відстань 24 м). Нарешті ми дістались парку, дивовижного місця, що в будь-яку пору року приваблює безліч як туристів, так і місцевих жителів. Що характерно, у 19-му ст. парк був єдиним безкоштовним парком міста, як бачимо його слава та популярність походять ще з тих часів.

Точка 4 (азимут 19° , відстань 28 м; азимут 42° , відстань 22 м; азимут 19° , відстань 97 м; азимут 326° , відстань 15 м). А ось і найголовніша

споруда парку, власне через яку він і носить таку назву, пам'ятник князю Володимиру. Пам'ятник загальною висотою 20,4 метри видно далеко від самого парку, звідки Великий князь немов оглядає свої володіння.

Точка 5 (азимут 326^0 , відстань 74 м; азимут 305^0 , відстань 40 м; азимут 300^0 , відстань 36 м; азимут 349^0 , відстань 18 м). паркова рослинність дуже різноманітна, серед дерев переважають граб, дуб та клен. В трав'яному покриві переважають види-антропофіли (ті, що миряться з впливом людини) та лісові види, які виносять витоштування та освітлення. Домінуючим тут є тонконіг дібровий та гравілат міський. Прямуюємо до Кокаревської альтанки, де можна відпочити та насолодитись навколишнім затишком.

Точка 6 (азимут 250^0 , відстань 16 м; азимут 270^0 , відстань 30 м; азимут 312^0 , відстань 34 м; азимут 302^0 , відстань 42). З точки під номером п'ять відкривається вид на Поділ, річковий вокзал та Московський міст. Особливі враження надає ввечері.

Точка 7 (азимут 171^0 , відстань 20 м; азимут 271^0 , відстань 21 м; азимут 221^0 , відстань 88 м; азимут 96^0 , відстань 18 м). Настав час піднятися на верхню терасу парку, піднімаємось плавною стежкою догори, спостерігаючи як по праву сторону в напрямку вгору-вниз невтомно рухається фунікулер.

Точка 8 (азимут 116^0 , відстань 51 м; азимут 98^0 , відстань 66 м). Верхня частина парку просто втопає у славнозвісних київських каштанах. Тут дуже затишно в будь-яку пору року: гуляють батьки з дітьми, обіймаються закохані, фотографують та обмінюються враженнями туристи.

Точка 9 (азимут 98^0 , відстань 90 м). Вас вітає друга Кокаревська альтанка з дуже і дуже вдалим розміщенням оглядовим майданчиком. Звідси можна побачити і Арку Дружби Народів, і Національну філармонію, і Гідропарк, вже не кажучи про практично весь Лівий берег зі сполучаючими з ним Правий мостами.

Точка 10 (азимут 212^0 , відстань 39 м; азимут 191^0 , відстань 166 м). Затишна паркова алея, якою ми пройдемо за красою можливо нічим не гірша від берлінського бульвару UnterDenLinden, правда липи тут замінюються рідними серцю каштанами.

Точка 11 (азимут 105^0 , відстань 59 м; азимут 158^0 , відстань 16 м; азимут 220^0 , відстань 40 м). Ось і виходимо ми з парку, з лівого боку на нижній терасі вже знайомий нам фонтан, проходимо мимо Українського Дому в напрямку Європейської площі. Екскурсія закінчена.

Висновки. Як висновок варто сказати, що дана екостежка стане поштовхом в створення організованих екскурсійних програм в парку Володимирська Гірка, адже більшість із його відвідувачів не мають і уяви про його цікаву історію, сповнену легенд і таємниць. Проте одним із головних завдань її стане виховання екологічної культури та свідомості громадян. А створення цілої мережі таких екостежок не лише дозволить

туристам цивілізовано відпочивати в красивих місцинах та пізнавати довкілля, але й допоможе зберегти чистоту та красу усього парку.

- 1.Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту і маркетингу. – Навчальний посібник. – К.: Альтерпрес, 2004. - 192 с.
- 2.Дмитрук О.Ю., Дмитрук С.В. Екотуризм: Навч. посіб. – К.: Альтерпрес, 2009. – С. 74-85.
- 3.Чижова В.П. Критерии выбора маршрута // Тропа в гармонии с природой: Сборник российского и зарубежного опыта по созданию экологических троп. М.: «Р. Валент». 2007. С. 11-14.
- 4.Чижова В.П. Рекреационный ландшафт как объект экологического образования // Туризм и рекреация: фундаментальные и прикладные исследования. Труды IV междунар. научно-практ. конференции. МГУ, географ. ф-т. 24-25 апр. 2008 г. М.: «Диалог культур». 2009. С.102-106.

УДК 911.3

Дмитрук О.Ю., Тунанова І.А.

ЕКОСТЕЖКА «ТЕРИТОРІЯ ТИШІ»

У статті пропонується створення екостежки «Територія тиші» по території Голосіївського національного природного парку та Національного комплексу «Експоцентр Україна». Дана стежка розрахована на школярів загально освітніх шкіл старшого шкільного віку (9-11класи), студентів вищих навчальних закладів та всіх бажаючих. Ключові слова: екотуризм, екоосвіта, екостежка.

В статье предлагается создание экотропы «Территория тишины» по территории Голосеевского национального природного парка и Национального комплекса «Экспоцентр Украина». Даная тропа рассчитана на школьников общеобразовательных школ старшего школьного возраста (9-11классов), студентов вузов и всех желающих. Ключевые слова: экотуризм, экообразование, экотропа.

The article proposes an ecotrail «Territory of Silence» on the territory of the National natural park Holoseievskiy and the National set of «Expocenter Ukraine». This trail is designed for students of secondary school age (9-11 years), university students and all interested persons. Key word: Ecotourism, ecological education, ecotrail.

Постановка проблеми. У наш час стрімкого збільшення росту міської забудови та зменшення зелених зон у містах, мешканці починають задумуватися про охорону та раціональне використання тих островів зелені, що ще залишилися. Тому створення турів вихідного дня може вирішити цю швидко зростаючу проблему. Ідеальне місце для цього є Голосіївський національний природний парк, у якому поєдналася історія, архітектура та природа. Для сучасного покоління це погляд у минуле, що зовсім їм невідоме, а для старшого це можливість згадати молодість, зануритися у атмосферу тієї епохи. Саме для комплексу вищезгаданих цілей може слугувати створена екостежка «Територія тиші». Вона зачіпає території виставкового центру у межах Голосіївського лісу, де поєднанні архітектурні об'єкти і паркова зона, що і створює ту неповторну атмосферу відпочинку від усього буденного, занурення та єднання з природою.

Мета даної публікації – ознайомити читача з можливістю проведення оздоровчих, виховних та пізнавальних занять в парках, а також